Leidraad voor het geoloket met bodemdossier-informatie

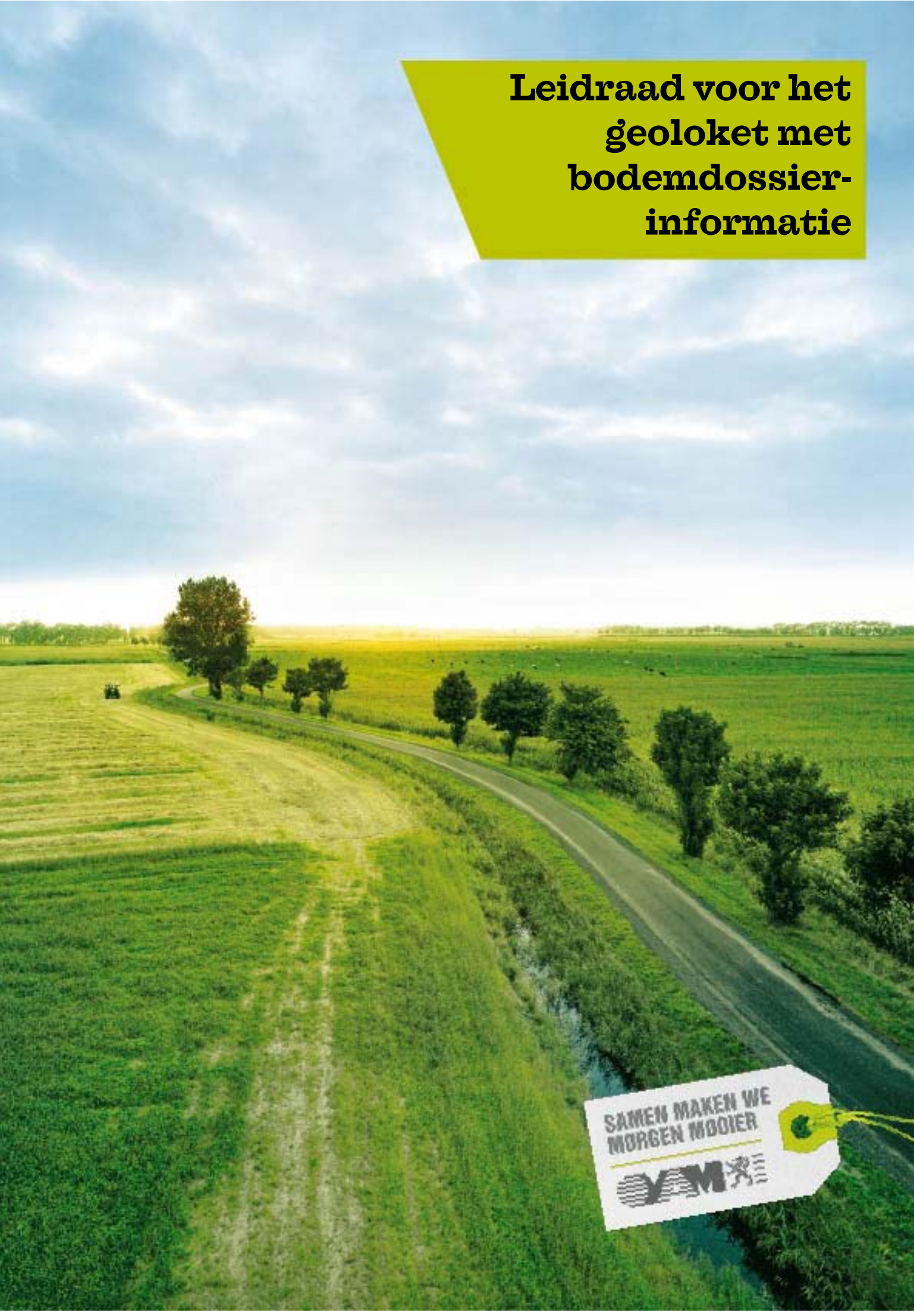

Leidraad voor het geoloket met bodemdossierinformatie

Documentbeschrijving

1. *Titel publicatie*
   Leidraad voor het geoloket met bodemdossierinformatie

2. *Verantwoordelijke Uitgever*
   Danny Wille, OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen

3. *Wettelijk Depot nummer*

4. *Aantal bladzijden*
   27

5. *Aantal tabellen en figuren*

6. *Prijs**
   0 €

7. *Datum Publicatie*
   december 2014

8. *Trefwoorden*
   bodem, dossiergebied, schadegeval, geoloket

9. *Samenvatting*
   Leidraad voor het geoloket Bodemdossierinformatie

10. *Begeleidingsgroep en/of auteur*
    Erwin Sevens

11. *Contactperso(o)n(en)*
    gis@ovam.be

12. *Andere titels over dit onderwerp*
    geen

Gegevens uit dit document mag u overnemen mits duidelijke bronvermelding.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website: http://www.ovam.be

Inhoudstafel

1	**Doel van het geoloket**	**9**
2	**Opbouw van het geoloket**	**11**
3	**Wat zie ik in het kaartvenster**	**13**
4	**Hoe verplaats ik het kaartbeeld naar een gekend adres?**	**15**
5	**Hoe kan ik in-, uitzoomen of het kaartbeeld verplaatsen binnen het kaartvenster?**	**17**
6	**Hoe gebruik ik de informatieknop?**	**19**
7	**De kaartlagen zichtbaar in het kaartvenster.**	**23**
7.1	Basislagen	24
7.2	Bevraagbare lagen	24
7.3	Hoogste conforme opdracht	25
7.4	Meldingen en calamiteiten	25
8	**De OVAM-kaartlagen**	**27**
8.1	Hoogste conforme opdrachten	27
8.2	Meldingen en calamiteiten	29

1 Doel van het geoloket

Het geoloket toont waar in Vlaanderen

— meldingen en calamiteiten gerapporteerd zijn,
— bodemonderzoeken en saneringen plaats vinden en vonden.

Het geoloket laat toe om na te gaan of voor een opgegeven locatie informatie gekend is bij OVAM betreffende bodemverontreiniging.

Deze informatie betreft

— uitgevoerde oriënterende bodemonderzoeken,
— uitgevoerde beschrijvende bodemonderzoeken,
— opgestelde bodemsaneringsprojecten
— uitgevoerde eindevaluatieonderzoeken
— meldingen van bodemverontreiniging en schadegevallen
— uitgevoerde evaluatierapporten van schadegevallen

Voor elk van de getoonde gebieden kan in het geoloket meer informatie opgevraagd worden. Op basis van deze informatie kan naderhand voor het opgegeven gebied bij OVAM gedetailleerde informatie op te vragen.

De informatie wordt standaard getoond op een stratenplan.

Het geoloket is bereikbaar op volgend webadres:
http://services.ovam.be/geoloket

2 Opbouw van het geoloket

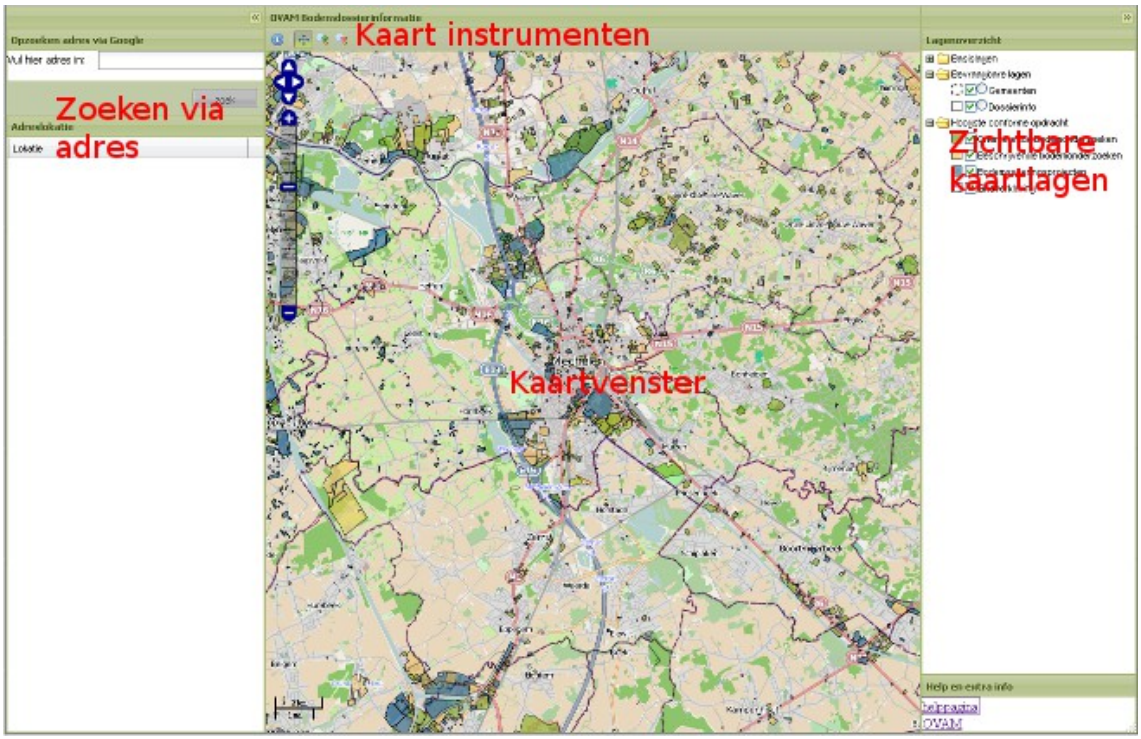

Het geoloket heeft drie belangrijke luiken:

— centraal het **kaartvenster** waarin de OVAM-gebiedsinformatie getoond wordt bovenop een stratenplan of een satellietfoto;

— links van het kaartvenster, wordt de mogelijkheid gegeven om een **adres op te zoeken** en in te zoomen binnen het kaartvenster naar een gevonden adres

— rechts van het kaartvenster wordt **het lagenoverzicht** getoond. Met behulp van het lagenoverzicht kunnen naar wens kaartlagen al dan niet getoond worden en wordt de kaartlaag geselecteerd waarvan men in het kaartvenster meer informatie wenst.

3 Wat zie ik in het kaartvenster

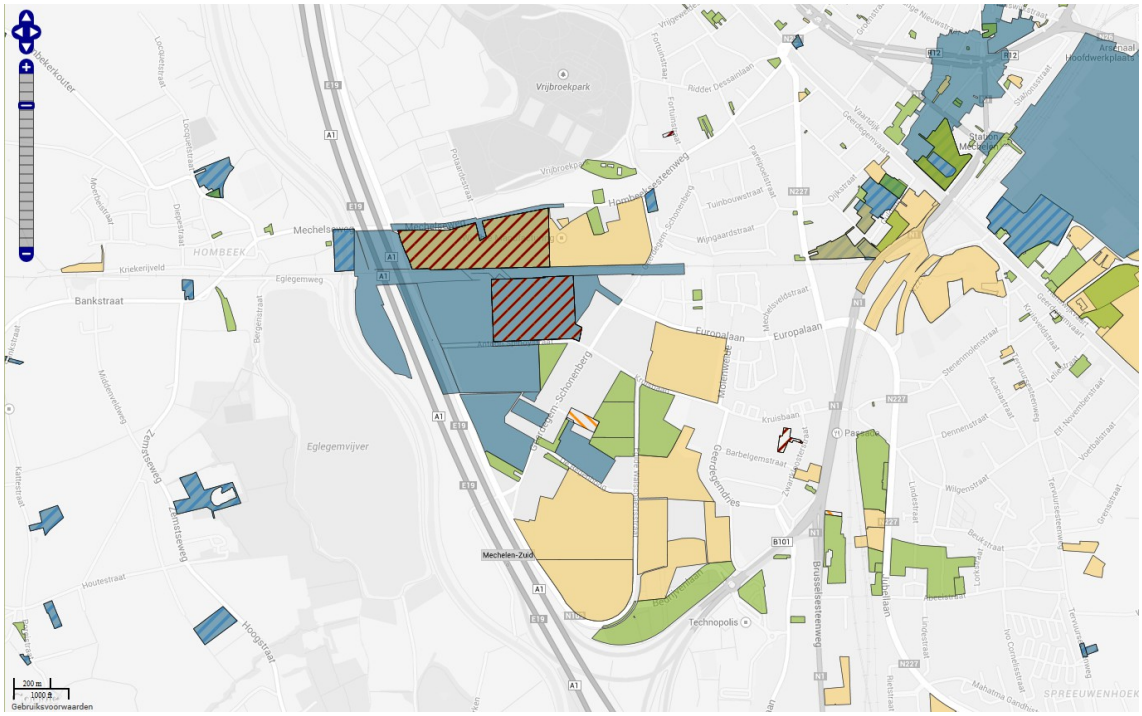

In het kaartvenster wordt ten opzichte van een achtergrond de afbakening van de bodemdossiers gekend in Vlaanderen weergegeven.

De OVAM-specifieke gebiedsinformatie in het geoloket getoond betreft

— de stand van zaken verricht bodemonderzoek en/of bodemsanering
— de stand van zaken betreffende meldingen en schadegevallen van bodemverontreinigingen

Bij het openen van de het geoloket wordt standaard de omgeving van Mechelen getoond. Door middel van beschikbare kaartnavigatie instrumenten of door middel van opgave van een adres kan naar een gewenst gebied genavigeerd worden.

Meer uitleg over kaartnavigatie vind je in de hoofdstukken

— “Hoe verplaats ik het kaartbeeld naar een gekend adres?”
— “Hoe kan ik in- en uitzoomen of het kaartbeeld verplaatsen binnen het kaartvenster?”

Meer uitleg over de zichtbare kaartlagen vind je in het hoofdstuk “De kaartlagen zichtbaar in het kaartvenster”.

4 Hoe verplaats ik het kaartbeeld naar een gekend adres?

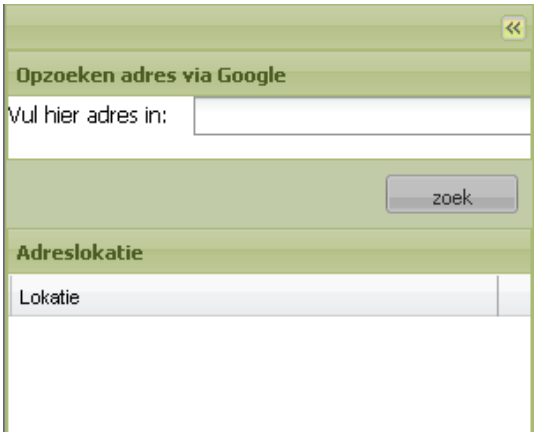

Je wenst te weten of in de omgeving van een gegeven adres OVAM-informatie gekend is. Hiervoor kan je gebruik maken van de Google-zoekmachine ingebouwd in de linkse verticale balk van het geoloket

Deze balk kan indien nodig gesloten of terug geopend worden met behulp van de sluit-toets rechts bovenaan in de balk

Je gaat als volgt te werk om het kaartbeeld te verplaatsen naar een opgegeven adres.
Vul in het adresvenster een adres of een deel van een adres in.

Dit kan zowel

— de naam of een deel van de naam van een stad, gemeente, dorp, deelgemeente of gehucht zijn,
— een postcode
— een adres al of niet volledig ingevuld

Vervolgens klik je op de zoektoets en de best passende resultaten worden getoond in het resultatenvenster

Hou er wel rekening mee dat Google zich niet beperkt tot Vlaanderen en dat enkel de meest gelijkende resultaten getoond worden.

Wanneer het gevonden resultaat overeenstemt met het gevraagde kan je nu naar de gevonden locatie zoomen door op het **gewenste resultaat te dubbelklikken**.

Opgelet: inzoomen naar het gewenste adres gebeurt dus pas na dat je **op de adreslijn** in het resultatenvenster **dubbel geklikt** hebt.

Binnen het kaartvenster wordt nu de gewenste locatie aangeduid door een rode markering.

Nu kan je verder kaartbeeld vergroten, verkleinen of verplaatsen met behulp van de kaartinstrumenten uitgelegd in het volgende hoofdstuk.

5 Hoe kan ik in-, uitzoomen of het kaartbeeld verplaatsen binnen het kaartvenster?

Binnen het kaartvenster zie je bij aanvang een kaartbeeld van de omgeving van Mechelen. Wil je informatie over een plaats in Vlaanderen dan zal je het kaartbeeld moeten verplaatsen naar dit gebied. Dit kan je doen door eerst te navigeren naar een nabijgelegen adres en vervolgens de kaartgrootte aan te passen door middel van de kaartnavigatie-instrumenten. Meer uitleg over hoe je navigeert naar een nabijgelegen adres vind je in het voorgaande hoofdstuk “Hoe verplaats ik het kaartbeeld naar een gekend adres?”.

Eenmaal nabij de gewenste locatie kan je door de kaartinstrumenten het kaartbeeld manueel verplaatsen, vergroten of verkleinen.

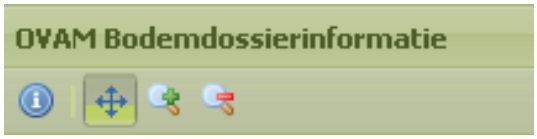

Boven het kaartvenster vind je onder de titel "OVAM bodeminformatie"een balk waarop kaartinstrumenten beschikbaar staan.

Activeren van de functie van de toets doe je door erop te klikken. Wanneer de toets geactiveerd is, veranderd de kleurtint van de toets t.o.v. de achtergrond. De geactiveerde toets is dus steeds de toets waarvan het icoon opvalt door een donker getint vierkante omlijning waarbinnen de kleurtint verschilt t.o.v. de kleur van de balk. De toetsen hebben volgende functies:

Met de **informatieknop** kan je van een object op een geselecteerde kaartlaag de gekoppelde informatie opvragen. Meer informatie hierover vind je in het hoofdstuk “Hoe gebruik ik de informatieknop?”

Met de **pan-knop** kan je het kaartbeeld manueel verplaatsen. Hiervoor klik je eerst op deze knop zodat deze zoals in het voorbeeld ingedrukt getoond wordt. Vervolgens plaats je de muispijl binnen het kaartvenster, houdt vervolgens de linker muistoets ingedrukt en verplaatst vervolgens de muis en aldus ook het kaartbeeld in de gewenste richting. Na de verplaatsing van het kaartbeeld los je de ingedrukte muistoets.

De **inzoom-knop** laat toe om binnen het kaartvenster in te zoomen, m.a.w. meer detail op te roepen voor een kleiner gebied.
Hiervoor klik je eerst op deze knop zodat deze zoals in het voorbeeld ingedrukt getoond wordt. Vervolgens kan je op twee wijzen inzoomen.

- Je kan inzoomen door eenvoudig te klikken op de gewenste plaats. Het kaartbeeld zal dan 1 interval meer inzoomen rond de gewenste plaats.
- Je kan ook inzoomen door keuze van een gewenst zoomvenster. Men noemt dit rechthoekselectie. Hiervoor plaats je binnen het kaartvenster de muispijl naar een gewenste linkerbovenhoek, houdt vervolgens de linker muistoets ingedrukt en verplaatst vervolgens de muispijl naar een gewenste rechter onderste hoek van de rechthoekselectie. Van zodra je de ingedrukte muistoets lost zal het kaartvenster inzoomen naar de aangeduide rechthoekselectie (rood kader met witte transparante maskering).

De **uitzoom-knop** laat toe om binnen het kaartvenster uit te zoomen, m.a.w. meer overzicht te verkrijgen in het kaartbeeld voor een groter gebied.
Hiervoor klik je eerst op deze knop zodat deze zoals in het voorbeeld ingedrukt getoond wordt. Vervolgens kan je op twee wijzen uitzoomen.

— Je kan uitzoomen door eenvoudig te klikken op de gewenste plaats binnen het kaartvenster. Het kaartbeeld zal dan 1 interval meer uitzoomen rond de gewenste plaats.
— Je kan ook uitzoomen door keuze van een gewenst zoomvenster. Men noemt dit rechthoekselectie. Hiervoor plaats je binnen het kaartvenster de muispijl naar een gewenste linkerbovenhoek, houdt vervolgens de linker muistoets ingedrukt en verplaatst vervolgens de muispijl naar een gewenste rechter onderste hoek van de rechthoekselectie. Van zodra je de ingedrukte muistoets lost zal het kaartvenster een aantal intervallen uitzoomen omgekeerd evenredig met de grootte van de aangeduide rechthoekselectie (rood kader met witte transparante maskering). Dus hoe kleiner de rechthoekselectie, hoe meer intervallen uitgezoomd wordt.

Hieronder een voorbeeld van een rechthoekselectie binnen het kaartbeeld.

Binnen het kaartvenster zijn er nog twee instrumenten waarmee je ook het kaartbeeld kan **verplaatsen, in- of uitzoomen**.

In de linker bovenhoek van het kaartvenster zie binnen blauwe dikke omlijning 4 witte driehoeken. Door te klikken op één van de driehoeken kan je het centrum van het kaartbeeld **verplaatsen** in de richting van de ligging van de driehoek t.o.v. de overige driehoeken. Of eenvoudiger gezegd:

— klikken op de bovenste driehoek verplaatst de kaart naar beneden,
— klikken op de onderste driehoek verplaatst de kaart naar boven,
— klikken op de rechtse driehoek verplaatst de kaart naar links,
— klikken op de linkse driehoek verplaatst de kaart naar rechts.

In- of uitzoomen kan je ook met de zoomliniaal die zich net onder het voorgaand beschreven instrument bevindt.

De zoomliniaal bestaat respectievelijk bovenaan en onderaan uit een plus en een min-toets met daar tussen een lat onderverdeeld in intervallen waarop een blauwe schuifregelaar (de witte streep met blauw omgeven).
Je kan nu op volgende wijzen in- of uitzoomen:

— je klikt onderaan de liniaal op de min-toets om één interval uit te zoomen,
— je klikt bovenaan de liniaal op de plus-toets om één interval in te zoomen,
— je klikt op een hoger gelegen interval op de lat om een aantal intervallen in te zoomen,
— je klikt op een lager gelegen interval op de lat om een aantal intervallen uit te zoomen.

Voorts kan je ook door middel van **het muiswieltje** snel in- en uitzoomen.

6 Hoe gebruik ik de informatieknop?

Met behulp van de informatieknop die je terugvindt volledig links op de horizontale balk met de kaartinstrumenten kan je van gebieden van een gekozen bevraagbare laag meer informatie opvragen.

Alvorens je informatie kan opvragen controleer of de gewenste bevraagbare laag zichtbaar en geactiveerd is. Meer informatie over hoe lagen zichtbaar en selecteerbaar maken vind je in hoofdstuk “De kaartlagen zichtbaar in het kaartvenster”, meer specifiek in het onderdeel “Bevraagbare lagen”

In de balk links van het kaartvenster vind je in het lagenoverzicht onder de map “Basislagen” de geopende map “Bevraagbare lagen”

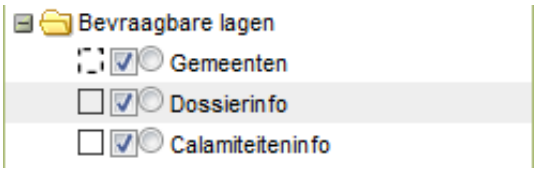

Bij het opstarten van het geoloket zijn standaard alle bevraagbare lagen zichtbaar in het geoloket, maar is nog geen bevraagbare laag geselecteerd als actief bevraagbare laag.
Stel dat je meer informatie wilt van bodemdossiers, dan vink je de ronde toets aan links naast de aanduiding “Dossierinfo”

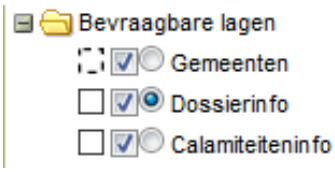

Een popup-venster bevestigt je keuze

Nu activeer je de informatieknop op de horizontale balk met de kaartinstrumenten

Zoals in de afbeelding is nu de kleurtint van de toets t.o.v. de achtergrond en omlijnt door een donker getint vierkante omlijning.

Je bekomt de extra informatie van een GIS-gebied van de bevraagbare laag door in het kaartvenster met je muispijl binnen een ingekleurd gebied van de bevraagbare laag te klikken.

De extra informatie wordt getoond in een infovenster. Telkens als je klikt binnen het kaartvenster wordt een nieuw venster geopend. Dit venster is bij aanvang gekoppeld aan de plaats waar je met de muispijl geklikt hebt. Ook wanneer je het kaartbeeld zover verplaatst dat het infovenster uit het kaartvenster verdwijnt blijft het infovenster gekoppeld aan deze plaats en verschijnt deze terug van zodra je de plaats van aanwijzing terug binnen het kaartvenster brengt. Je kan dus een onbeperkt aantal infovensters openen. Je sluit het infovenster door rechts bovenaan het infovenster op de sluitknop .

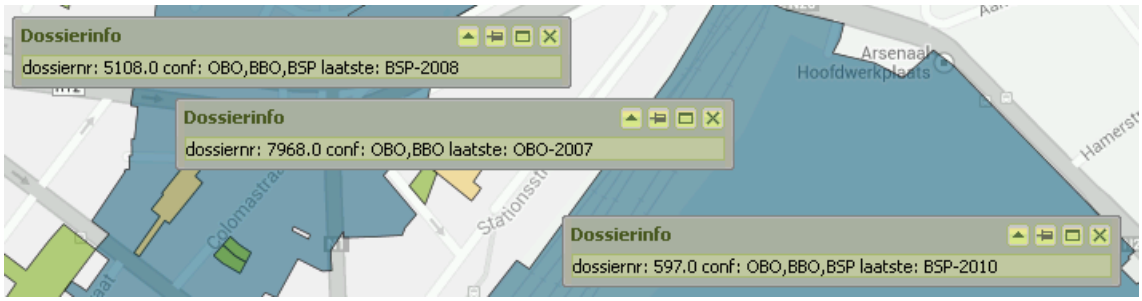

De infovensters sluit je door rechts bovenaan het infovenster op de sluitknop ✕ te klikken.

De informatie in het infovenster is afhankelijk van de keuze van de geactiveerde bevraagbare laag.

Als de laag "**Gemeenten**" als bevraagbare laag geactiveerd wordt, bekom je in het infovenster de naam van de gemeente voor de zone waar je met de muispijl geklikt hebt. Deze laag is bevraagbaar binnen de Vlaamse gemeentegrenzen.

Voor de laag "**Dossierinfo**" klik je binnen een gebied ingekleurd zoals getoond in de map "Hoogst conforme opdracht" van het lagenoverzicht.

Het is mogelijk dat meerdere dossiergebieden met elkaar overlappen. In het infovenster worden dan meerdere lijnen getoond met de verschillende dossiers in de zone waar je met de muispijl geklikt hebt.

Volgende info wordt getoond per dossiergebied:

— het dossiernummer
— conforme opdrachttypes aanwezig in het dossiergebied
— type van het laatste conforme opdracht en het jaar van de rapportdatum

Volgende gegeneraliseerde opdrachttypes zijn mogelijk:

— OBO: oriënterend bodemonderzoek
— BBO: beschrijvend bodemonderzoek
— BSP: bodemsaneringsproject
— EEO: eindevaluatieonderzoek

De informatie in het infovenster hierboven getoond als voorbeeld lees je als volgt:
In de zone waar met de muispijl geklikt is komt 1 dossier voor. Het betreft dossier 5108.
Dit dossier bevat de volgende conform verklaarde opdrachten:

— *minstens één conform verklaard oriënterend bodemonderzoek*
— *minstens één conform verklaard beschrijvend bodemonderzoek*
— *minstens één conform verklaard eindevaluatieonderzoek*

De meest recent conform verklaarde opdracht gekend in het dossier is een bodemsaneringsproject daterend van 2008

Indirect kan je uit deze informatie opmaken dat binnen het dossiergebied in het verleden een ernstige bodemverontreiniging is vastgesteld, waarvoor reeds een bodemsaneringsproject is opgesteld. De sanering is echter nog niet afgerond.
Volledige zekerheid kan je enkel bekomen door de aanvraag van een bodemattest.
Gedetailleerde bodemdossierinformatie kan je bekomen door het opvragen of inkijken van het dossier in de kantoren van OVAM op basis van het dossiernummer.

Voor de laag "**Calamiteiteninfo**" klik je op één van de gearceerde gebieden, getoond als laag in de map "Meldingen en calamiteiten", van het lagenoverzicht.

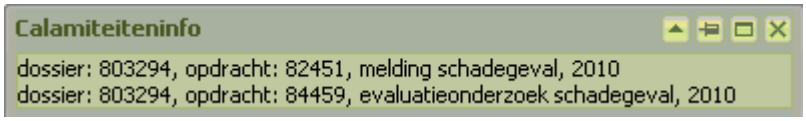

Volgende info wordt getoond:

— dossiernummer,
— opdrachtnummer,
— type opdrachten,
— jaar van melding of calamiteit.

Gezien dat voor de informatie betreffende calamiteiten de opdrachten (gekoppeld aan een dossier) getoond worden is het meer dan waarschijnlijk dat voor de bevraagde zone meerdere opdrachtgebieden met elkaar overlappen. In het infovenster worden dan meerdere lijnen getoond met de verschillende opdrachten.

Meer uitleg over de getoonde lagen in het kaartvenster vind je in de hoofdstukken "De kaartlagen zichtbaar in het kaartvenster" en de "De OVAM-kaartlagen"

7 De kaartlagen zichtbaar in het kaartvenster.

In de rechtse verticale balk vind je een overzicht van de zichtbare lagen. Hier kan je lagen zichtbaar of onzichtbaar stellen of een laag selecteren waarvan je extra informatie wil.

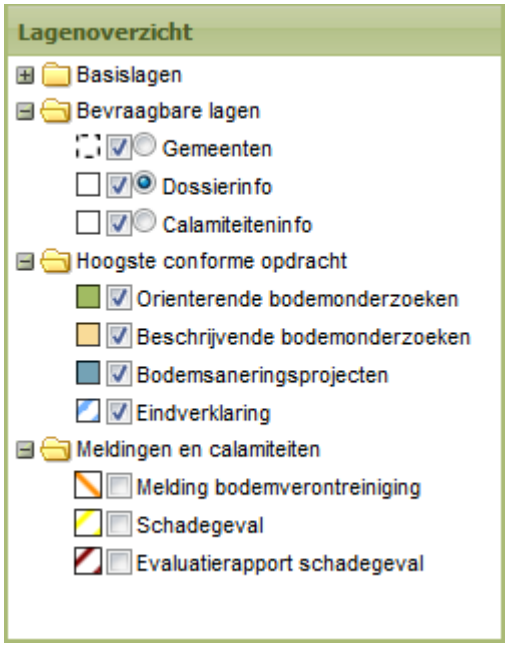

De lagen zijn gegroepeerd in een aantal mappen die je kan openen of sluiten door de te klikken op het meest linkse blokje (waar een plus of min in staat).
⊞ laat toe om de lagenmap te openen. ⊟ laat toe om de lagenmap te sluiten.

Van boven naar onder zijn de volgende lagenmappen beschikbaar:

— basislagen,
— bevraagbare lagen,
— hoogst conforme opdracht,
— meldingen en calamiteiten

7.1 Basislagen

De map **"Basislagen"** bevat de keuze aan achtergrondlagen. Deze is bij het opstarten van het geoloket gesloten. Als achtergrondlaag wordt in het kaartvenster een grijs getinte versie van het Google-stratenplan getoond. Door te klikken op de van de map “Basislagen” open je de map en zie je de keuze van mogelijke achtergrondlagen.

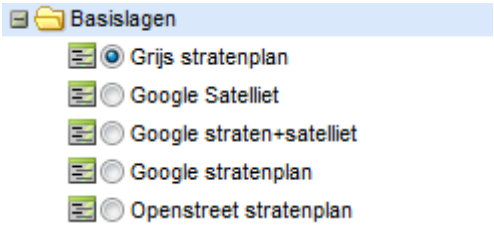

De achtergrondlaag getoond in het kaartvenster wordt aangeduid door een cirkel met een groene stip

Slechts 1 achtergrondlaag van de map basislagen kan zichtbaar zijn. Selectie van een andere achtergrondkaartlaag maakt de voorheen zichtbare achtergrondkaartlaag niet zichtbaar.

Selectie van een andere achtergrondlaag gebeurt door in de lege selectiecirkel links naast de gewenste achtergrondlaag te klikken.

7.2 Bevraagbare lagen

De map **"Bevraagbare lagen"** bevat de lagen waarvan je met behulp van de informatietoets beschikbaar bij de kaartinstrumenten extra informatie kan opvragen.

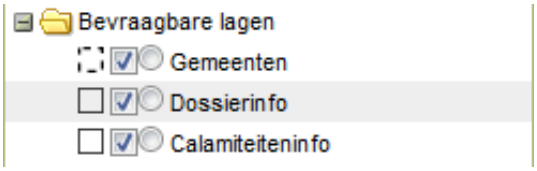

De lagen van deze map bevatten per laag twee vinkvakken. Met het rechthoekig vinkvak wordt een laag al dan niet zichtbaar gezet, met het rond vinkvak wordt een laag actief bevraagbaar.

Al de bevraagbare lagen kunnen tegelijkertijd zichtbaar of niet zichtbaar gemaakt worden. Slechts één van de bevraagbare lagen kan actief bevraagd worden.

Opgelet, een laag in deze map kan enkel bevraagd worden wanneer ze zichtbaar is en geactiveerd, m.a.w. beide vinkvakken moeten aangevinkt zijn.

7.3 Hoogste conforme opdracht

In de map "**Hoogste conforme opdracht**" worden in 4 aparte lagen de gegeneraliseerde types conform verklaarde opdrachten getoond aanwezig in OVAM-bodemdossiers.

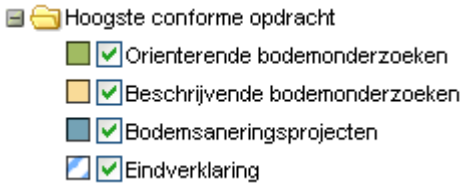

7.4 Meldingen en calamiteiten

In de map **"Meldingen en calamiteiten"** worden de meldingen van bodemverontreiniging, bodemgerelateerde schadegevallen en evaluatierapporten van schadegevallen aan OVAM gerapporteerd getoond.

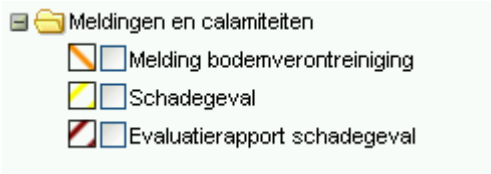

Standaard is deze informatie niet zichtbaar gezet.

De lagen in beide OVAM-mappen kunnen zichtbaar of niet zichtbaar gezet worden door middel van het rechthoekig vinkvak links van de laagnaam.

8 De OVAM-kaartlagen

8.1 Hoogste conforme opdrachten

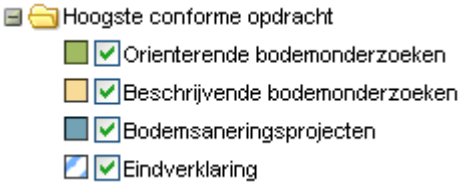

In de map “Hoogst conforme opdrachten” worden de bodemdossiergebieden ingekleurd op basis van aanwezigheid van een gegeneraliseerd type conforme opdracht.

De volgorde van de inkleuring steunt op de normale opeenvolging van procedures nodig voor een bodemsanering zoals bepaald in het bodemdecreet
In een **oriënterend bodemonderzoek** wordt de bodemkwaliteit op een gans perceel onderzocht. Als blijkt dat er een verontreiniging aanwezig is volgt een **beschrijvend bodemonderzoek**. Daarin wordt de verontreiniging driedimensionaal in kaart gebracht en wordt nagegaan of sanering noodzakelijk is.
In het **bodemsaneringsproject** worden verschillende saneringstechnieken met elkaar vergeleken. Daarbij wordt rekening gehouden met criteria als efficiëntie, kostprijs en technische mogelijkheden op de site. Op basis van alle criteria wordt dan een techniek geselecteerd die BATNEEC is. Dit is de Best beschikbare techniek tegen een redelijke kostprijs. Met behulp van deze techniek worden dan de bodemsaneringswerken opgestart.
Als de bodemsaneringswerken zijn afgerond en een stabiele eindtoestand werd bereikt wordt door de bodemsaneringsdeskundige een eindevaluatierapport gemaakt. Indien de OVAM dat gunstig beoordeelt wordt een **eindverklaring** afgeleverd.

	Dossiergebieden waarvoor enkel een conform **oriënterend bodemonderzoe**k gekend is. Een oriënterend bodemonderzoek kan uitgevoerd zijn in het kader van een decretale verplichting opgelegd in het bodemdecreet. De aanwezigheid van dit type onderzoek geeft geen enkele indicatie over de de verontreinigingsgraad van de bodem.
	Dossiergebieden waarvoor een conform **beschrijvend bodemonderzoek** gekend zijn bij OVAM. Meestal bevatten deze dan ook een conform oriënterend onderzoek. Er is hier een ernstige verontreiniging vastgesteld. De aanwezigheid van dit type onderzoek geeft geen indicatie over de saneringsnoodzaak.
	Dossiergebieden waarvoor een conform verklaard **bodemsaneringsproject** opgesteld is. Meestal bevatten deze dossiers ook een conform oriënterend onderzoek en beschrijvend bodemonderzoek. Er is hier een ernstige verontreiniging vastgesteld waarvoor saneringsnoodzaak is. Mogelijkerwijze zijn reeds saneringswerken opgestart. Er is nog geen sanering afgerond.
	Dossiergebieden waarvoor een conforme **eindverklaring** van een bodemsanering afgeleverd is. Deze dossiers zijn voor de verontreiniging of een deel van de verontreiniging alle stappen van de bodemsanering doorlopen. Opgelet, het is dus mogelijk dat de eindverklaring slechts geld voor een deel van de verontreiniging. De aanwezigheid van deze informatie op de kaartlaag geeft dus geen enkele informatie over de huidige verontreinigingsgraad binnen dit gebied.

De dossiergebieden worden transparant ingekleurd. Hierdoor is het mogelijk dat door de kleurmenging van onderliggend lagen de inkleuring afwijkt van de legende.

Opgelet, een dossiergebied omvat steeds alle gebieden van de opdrachten in het dossier. De inkleuring wijst dus enkel op de aanwezigheid van een bepaald type opdracht. Er kunnen binnen het dossier één of meerdere opdrachten van dit type aanwezig zijn. De afbakening van de type opdrachten overeenstemmend met de inkleuring vallen binnen het dossiergebied maar zijn in de meeste gevallen slechte een deel van het dossiergebied.

8.2 Meldingen en calamiteiten

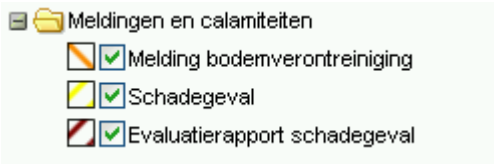

In de map “Meldingen en calamiteiten” worden de gebieden getoond waar voor OVAM meldingen van bodemverontreiniging, melding of vaststelling van een schadegeval of een evaluatierapport na schadegeval gekend is.

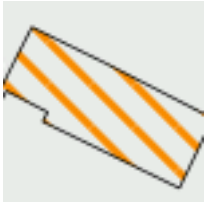	Melding van bodemverontreiniging
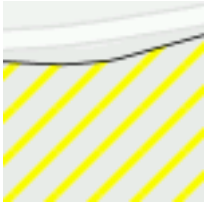	Melding of vaststelling van een schadegeval
	Evaluatieonderzoek na een schadegeval